

Høgskolen i Telemark

Fakultet for allmennvitenskapelige fag

SLUTTEKSAMEN

Emnekode:	6030
Emnenamn:	Finansrekneskap med konsern
Studiepoeng for emnet:	7,5
Omfang av denne eksamenen i % av heile emnet:	100 %
Eksamensdato:	22.05.2012
Eksamensstad:	Bø
Lengde/tidsrom:	4 timar (09:00 – 13:00)
Målform:	Bokmål/nynorsk
Ant. sider inkl. framside	7 sider + 2 vedlegg
Tillatne hjelpemiddel:	Revisors håndbok Lovsamling eller særtrykk av enkeltlover Kopier av Regnskapsstandarder (NRS) Kalkulator og rentetabeller.
Merknader:	Vedlagt løsningsark kan benyttes. Innleveres kun i ett eksemplar. Husk kandidatnummer.
Ant. vedlegg:	Løsningsark for oppgave 1 (2 eksemplarer)

Eksamensresultat finn du etter sensurfall ved å logge deg inn med brukarnamn og passord på StudentWeb (hit.no)

BOKMÅL:**Generelt**

Hvor det foretas vurderinger i forhold til bestemmelser i regnskapslov eller NRS (regnskapsstandarder), skal det gis referanse til aktuell bestemmelse.

OPPGAVE 1. (40 %)

Mor AS kjøpte den 01.01.2010 60 % av aksjene i Datter AS for 7 000.
Balansetall for virksomhetene umiddelbart etter oppkjøpet:

	Mor AS	Datter AS
Eiendeler		
Anleggsmidler		
Aksjer i Datter AS	7 000	0
Tomter	3 000	1 150
Bygninger	14 000	6 300
Andre varige driftsmidler	3 500	2 800
Omløpsmidler		
Varelager	2 500	1 800
Aksjer	550	400
Andre omløpsmidler	1 700	1 200
Sum eiendeler	32 250	13 650
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital		
Aksjekapital	7 000	2 500
Annen egenkapital	6 600	4 500
Langsiktig gjeld		
Utsatt skatt	1 650	650
Diverse langsiktig gjeld	14 000	4 700
Kortsiktig gjeld		
Diverse kortsiktig gjeld	3 000	1 300
Sum egenkapital og gjeld	32 250	13 650

Ved fastsettelsen av kjøpesummen ble det lagt til grunn avvik mellom bokført verdi og virkelig verdi på følgende eiendeler i balansen til Datter AS:

- Merverdi i Tomter 400
- Merverdi i Bygninger 900
- Merverdi i Andre varige driftsmidler 500

- Merverdi i Varelager 600
- Merverdi i Aksjer (omløpsmidler) 100

Det skal utarbeides en mer-/mindreverdianalyse på konsernetableringstidspunktet. Ved beregningen skal en se bort fra skattemessig effekt knyttet til merverdier i aksjer. For øvrig skal skatt beregnes etter en sats på 28 %.

- 1) Sett opp analysen i henhold til God regnskapsskikk der Goodwill behandles etter "eiersynet" (kun med majoritetens andel).

Det skal utarbeides konsernregnskap for 2010. Ved eliminering av urealisert intern fortjeneste skal elimineringen henføres til kjøpende selskap.

Vi får opplyst følgende forhold som kan ha betydning for konsolideringen:

- a. Ved utgangen av 2010 er gjenvinnbart beløp for tomter i Datter AS vurdert til 1.600.
 - b. Bygninger tilhørende Datter AS avskrives lineært i selskapsregnskapet. Gjenværende avskrivningsperiode pr 01.01.2010 var 18 år. Gjenvinnbart beløp for bygningene er vurdert til 7.000 ved utgangen av 2010.
 - c. Andre varige driftsmidler i Datter AS avskrives over gjenværende periode på 6 år. Det er ikke grunnlag for nedskrivning.
 - d. Goodwill skal balanseføres etter "eiersynet" og avskrives lineært over 4 år.
 - e. Varelager i datter AS pr 01.01.2010 er solgt ut av konsernet i løpet av året for 2.600.
 - f. Mor AS har solgt sine omløpsaksjer for 600 og Datter AS har solgt sine for 550. Datter AS har kjøpt nye omløpsaksjer for 450. Ved årets slutt er disse vurdert til 400.
 - g. I 2010 har Mor AS solgt et vareparti til Datter AS for 700. Varene er ikke betalt pr 31.12.2010. Mor AS hadde kjøpt varene inn for 400. Datter AS har solgt 30 % av varene videre ut av konsernet for 280. Resten av varene er balanseført som lager hos Datter AS til anskaffelsesverdi.
 - h. Datter AS har i 2010 tatt opp et langsiktig lån hos Mor AS. Lånesaldo pr 31.12.2010 er 800. Datter AS har betalt renter i 2010 med 22.
 - i. I 2010 har Datter AS solgt varer til Mor AS for i alt 1.900. Datter AS hadde kjøpt varene inn for 1.300. Alle varene er solgt videre ut av konsernet for 2.300.
 - j. Datter AS kjøpte den 01.04.2010 en maskin fra Mor AS for 2.000 vurdert til markedspris. Denne maskinen hadde Mor AS kjøpt for 5.000, og avskrevet lineært med 10 % pr år, slik at balanseført verdi pr 01.01.2010 var 1.800. Datter AS har i sitt selskapsregnskap for 2010 avskrevet maskinen lineært basert på en gjenværende levetid på 5 år.
 - k. I selskapsregnskapene for 2010 har Mor AS et årsoverskudd på 4.100, og Datter AS et årsoverskudd på 2.500.
 - l. Datter AS har pr 31.12.2010 avsatt 500 til utbytte.
- 2) Foreta elimineringer som danner grunnlag for utarbeidelse av konsernregnskapet med klar henvisning til hvilke regnskapslinjer i resultatregnskap og balanse som blir berørte. Vedlagt løsningsark kan benyttes.
 - 3) Ta utgangspunkt i årsresultatene fra selskapsregnskapene og elimineringene under spm. 2), og beregn konsernets årsresultat før og etter minoritetsinteresser.

- 4) Ved eliminering av urealisert intern fortjeneste kunne elimineringen vært henført til selgende selskap. Forklar kort hvordan dette hadde påvirket konsernregnskapet.

Oppgave 2 (60 %)

A. Varige driftsmidler

Hva menes med dekomponering av anskaffelseskostnaden for et varig driftsmiddel, og hvorfor benyttes denne metoden?

B. Periodisk vedlikehold

Drøft ulike metoder for regnskapsføring av periodisk vedlikehold.

C. Oppryddings- og fjerningsutgifter

Forklar forskjellen mellom oppryddingsutgifter og fjerningsutgifter, og gjør rede for hvordan slike utgifter skal regnskapsføres.

D. Varelager

1. Forklar hvordan varer i arbeid skal verdsettes, og beskriv eventuelle unntaksbestemmelser for små foretak.
2. Hvordan framkommer en ukuransnedskrivning av varelageret i resultatregnskapet?

E. Kundefordringer

Hvilke regler gjelder for regnskapsføring av kundefordringer i utenlandsk valuta?

F. Leieavtaler (leasing)

1. Forklar hvordan en operasjonell leieavtale skal regnskapsføres.
2. Forklar hvordan en finansiell leieavtale skal regnskapsføres.

G. Garantier og serviceavtaler

Drøft den regnskapsmessige behandlingen av garantiordninger og serviceavtaler.

NYNORSK:

Generelt

Når det blir gjort vurderingar i forhold til bestemmelser i rekneskapslov eller NRS (rekneskapsstandardar), skal det visast til aktuell bestemmelse.

OPPGÅVE 1. (40 %)

Mor AS kjøpte den 01.01.2010 60 % av aksjane i Datter AS for 7 000.

Balansetal for selskapa umiddelbart etter oppkjøpet:

	Mor AS	Datter AS
Eigendelar		
Anleggsmidler		
Aksjar i Datter AS	7 000	0
Tomter	3 000	1 150
Bygningar	14 000	6 300
Andre varige driftsmidler	3 500	2 800
Omløpsmidlar		
Varelager	2 500	1 800
Aksjar	550	400
Andre omløpsmidlar	1 700	1 200
Sum eigendelar	32 250	13 650
Eigenkapital og gjeld		
Eigenkapital		
Aksjekapital	7 000	2 500
Annen eigenkapital	6 600	4 500
Langsiktig gjeld		
Utsatt skatt	1 650	650
Diverse langsiktig gjeld	14 000	4 700
Kortsiktig gjeld		
Diverse kortsiktig gjeld	3 000	1 300
Sum eigenkapital og gjeld	32 250	13 650

Ved fastsettinga av kjøpesummen blei det lagt til grunn avvik mellom bokført verdi og virkelig verdi på følgjande eigendelar i balansen til Datter AS:

- Meirverdi i Tomter 400
- Meirverdi i Bygningar 900

- Meirverdi i Andre varige driftsmidlar 500
- Meirverdi i Varelager 600
- Meirverdi i Aksjar (omløpsmidlar) 100

Det skal utarbeidast ei meir-/mindreverdianalyse på konsernetableringstidspunktet. Ein skal se bort frå skattemessig effekt ved meirverdiar i aksjar. Elles skal skatt reknast etter ein sats på 28 %.

- 1) Sett opp analysen i samsvar med God rekneskapskikk der Goodwill behandlast etter "eigarsynet" (bare med majoritetens del).

Det skal utarbeidast konsernrekneskap for 2010. Ved eliminering av urealisert intern fortjeneste skal elimineringa førast til kjøpande selskap.

Vi får opplyst følgjande forhold som kan ha betydning for konsolideringa:

- a. Ved utgangen av 2010 er gjenvinnbart beløp for tomter i Datter AS vurdert til 1.600.
 - b. Bygningar tilhørande Datter AS avskrives lineært i selskapsrekneskapet. Resterande avskrivingsperiode pr 01.01.2010 var 18 år. Gjenvinnbart beløp for bygningane er vurdert til 7.000 ved utgangen av 2010.
 - c. Andre varige driftsmidlar i Datter AS avskrives over resterande periode på 6 år. Det er ikkje grunnlag for nedskriving.
 - d. Goodwill skal balanseføres etter "eigarsynet" og avskrives lineært over 4 år.
 - e. Varelager i Datter AS pr 01.01.2010 er selt ut av konsernet i løpet av året for 2.600.
 - f. Mor AS har selt sine omløpsaksjar for 600 og Datter AS har selt sine for 550. Datter AS har kjøpt nye omløpsaksjar for 450. Ved årets slutt er desse vurdert til 400.
 - g. I 2010 har Mor AS selt eit vareparti til Datter AS for 700. Varene er ikkje betalt pr 31.12.2010. Mor AS hadde kjøpt varene inn for 400. Datter AS har selt 30 % av varene vidare ut av konsernet for 280. Resten av varene er balanseført som lager hos Datter AS til anskaffelsesverdi.
 - h. Datter AS har i 2010 tatt opp eit langsiktig lån hos Mor AS. Lånesaldo pr 31.12.2010 er 800. Datter AS har betalt renter i 2010 med 22.
 - i. I 2010 har Datter AS selt varer til Mor AS for i alt 1.900. Datter AS hadde kjøpt varene inn for 1.300. Alle varene er selt vidare ut av konsernet for 2.300.
 - j. Datter AS kjøpte den 01.04.2010 ei maskin frå Mor AS for 2.000 vurdert til marknadspris. Denne maskina hadde Mor AS kjøpt for 5.000, og avskreve lineært med 10 % pr år, slik at balanseført verdi pr 01.01.2010 var 1.800. Datter AS har i sitt selskapsrekneskap for 2010 avskrive maskina lineært basert på ei resterande levetid på 5 år.
 - k. I selskapsrekneskapa for 2010 har Mor AS et årsoverskott på 4.100, og Datter AS et årsoverskott på 2.500.
 - l. Datter AS har pr 31.12.2010 avsett 500 til utbytte.
- 2) Foreta elimineringar som dannar grunnlag for utarbeiding av konsernrekneskapet med klar referanse til kva rekneskapslinjer i resultatrekneskap og balanse som blir påverka. Vedlagt løysingsark kan nyttast.
 - 3) Ta utgangspunkt i årsresultata frå selskapsrekneskapa og elimineringane under spm. 2), og berekn konsernets årsresultat før og etter minoritetsinteresser.

- 4) Ved eliminering av urealisert intern fortjeneste kunne elimineringa vore ført til seljande selskap. Forklar kort korleis dette hadde påverka konsernrekneskapet.

OPPGÅVE 2 (60 %)

A. Varige driftsmidler

Kva meiner ein med dekomponering av anskaffelseskostnaden for eit varig driftsmiddel, og kvifor nyttast denne metoden?

B. Periodisk vedlikehald

Drøft ulike metodar for rekneskapsføring av periodisk vedlikehald.

C. Oppryddings- og fjerningsutgifter

Forklar forskjellen mellom oppryddingsutgifter og fjerningsutgifter, og gjer greie for korleis slike utgifter skal rekneskapsførast.

D. Varelager

1. Forklar korleis varer i arbeid skal verdsettast, og gjer greie for eventuelle unntaksreglar for små føretak.
2. Korleis framkommer ei ukuransnedskrivning av varelageret i resultatrekneskapet?

E. Kundefordringar

Kva for regler gjelder for rekneskapsføring av kundefordringar i utanlandsk valuta?

F. Leigeavtaler (leasing)

1. Forklar korleis ei operasjonell leigeavtale skal rekneskapsføres.
2. Forklar korleis ei finansiell leigeavtale skal rekneskapsføres.

G. Garantiar og serviceavtaler

Drøft den rekneskapsmessige behandlinga av garantiordningar og serviceavtaler.

Høgskolen i Telemark

Fakultet for allmennvitenskapelige fag

SLUTTEKSAMEN

Emnekode:	6030
Emnenamn:	Finansrekneskap med konsern
Studiepoeng for emnet:	7,5
Omfang av denne eksamenen i % av heile emnet:	100 %
Eksamensdato:	22.05.2012
Eksamensstad:	Bø
Lengde/tidsrom:	4 timar (09:00 – 13:00)
Målform:	Bokmål/nynorsk
Ant. sider inkl. framside	7 sider + 2 vedlegg
Tillatne hjelpemiddel:	Revisors håndbok Lovsamling eller særtrykk av enkeltlover Kopier av Regnskapsstandarder (NRS) Kalkulator og rentetabeller.
Merknader:	Vedlagt løsningsark kan benyttes. Innleveres kun i ett eksemplar. Husk kandidatnummer.
Ant. vedlegg:	Løsningsark for oppgave 1 (2 eksemplarer)

Eksamensresultat finn du etter sensurfall ved å logge deg inn med brukarnamn og passord på StudentWeb (hit.no)

BOKMÅL:**Generelt**

Hvor det foretas vurderinger i forhold til bestemmelser i regnskapslov eller NRS (regnskapsstandarder), skal det gis referanse til aktuell bestemmelse.

OPPGAVE 1. (40 %)

Mor AS kjøpte den 01.01.2010 60 % av aksjene i Datter AS for 7 000.
Balansetall for virksomhetene umiddelbart etter oppkjøpet:

	Mor AS	Datter AS
Eiendeler		
Anleggsmidler		
Aksjer i Datter AS	7 000	0
Tomter	3 000	1 150
Bygninger	14 000	6 300
Andre varige driftsmidler	3 500	2 800
Omløpsmidler		
Varelager	2 500	1 800
Aksjer	550	400
Andre omløpsmidler	1 700	1 200
Sum eiendeler	32 250	13 650
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital		
Aksjekapital	7 000	2 500
Annen egenkapital	6 600	4 500
Langsiktig gjeld		
Utsatt skatt	1 650	650
Diverse langsiktig gjeld	14 000	4 700
Kortsiktig gjeld		
Diverse kortsiktig gjeld	3 000	1 300
Sum egenkapital og gjeld	32 250	13 650

Ved fastsettelsen av kjøpesummen ble det lagt til grunn avvik mellom bokført verdi og virkelig verdi på følgende eiendeler i balansen til Datter AS:

- Merverdi i Tomter 400
- Merverdi i Bygninger 900
- Merverdi i Andre varige driftsmidler 500

- Merverdi i Varelager 600
- Merverdi i Aksjer (omløpsmidler) 100

Det skal utarbeides en mer-/mindreverdianalyse på konsernetableringstidspunktet. Ved beregningen skal en se bort fra skattemessig effekt knyttet til merverdier i aksjer. For øvrig skal skatt beregnes etter en sats på 28 %.

- 1) Sett opp analysen i henhold til God regnskapsskikk der Goodwill behandles etter "eiersynet" (kun med majoritetens andel).

Det skal utarbeides konsernregnskap for 2010. Ved eliminering av urealisert intern fortjeneste skal elimineringen henføres til kjøpende selskap.

Vi får opplyst følgende forhold som kan ha betydning for konsolideringen:

- a. Ved utgangen av 2010 er gjenvinnbart beløp for tomter i Datter AS vurdert til 1.600.
 - b. Bygninger tilhørende Datter AS avskrives lineært i selskapsregnskapet. Gjenværende avskrivningsperiode pr 01.01.2010 var 18 år. Gjenvinnbart beløp for bygningene er vurdert til 7.000 ved utgangen av 2010.
 - c. Andre varige driftsmidler i Datter AS avskrives over gjenværende periode på 6 år. Det er ikke grunnlag for nedskrivning.
 - d. Goodwill skal balanseføres etter "eiersynet" og avskrives lineært over 4 år.
 - e. Varelager i datter AS pr 01.01.2010 er solgt ut av konsernet i løpet av året for 2.600.
 - f. Mor AS har solgt sine omløpsaksjer for 600 og Datter AS har solgt sine for 550. Datter AS har kjøpt nye omløpsaksjer for 450. Ved årets slutt er disse vurdert til 400.
 - g. I 2010 har Mor AS solgt et vareparti til Datter AS for 700. Varene er ikke betalt pr 31.12.2010. Mor AS hadde kjøpt varene inn for 400. Datter AS har solgt 30 % av varene videre ut av konsernet for 280. Resten av varene er balanseført som lager hos Datter AS til anskaffelsesverdi.
 - h. Datter AS har i 2010 tatt opp et langsiktig lån hos Mor AS. Lånesaldo pr 31.12.2010 er 800. Datter AS har betalt renter i 2010 med 22.
 - i. I 2010 har Datter AS solgt varer til Mor AS for i alt 1.900. Datter AS hadde kjøpt varene inn for 1.300. Alle varene er solgt videre ut av konsernet for 2.300.
 - j. Datter AS kjøpte den 01.04.2010 en maskin fra Mor AS for 2.000 vurdert til markedspris. Denne maskinen hadde Mor AS kjøpt for 5.000, og avskrevet lineært med 10 % pr år, slik at balanseført verdi pr 01.01.2010 var 1.800. Datter AS har i sitt selskapsregnskap for 2010 avskrevet maskinen lineært basert på en gjenværende levetid på 5 år.
 - k. I selskapsregnskapene for 2010 har Mor AS et årsoverskudd på 4.100, og Datter AS et årsoverskudd på 2.500.
 - l. Datter AS har pr 31.12.2010 avsatt 500 til utbytte.
- 2) Foreta elimineringer som danner grunnlag for utarbeidelse av konsernregnskapet med klar henvisning til hvilke regnskaplinjer i resultatregnskap og balanse som blir berørte. Vedlagt løsningsark kan benyttes.
 - 3) Ta utgangspunkt i årsresultatene fra selskapsregnskapene og elimineringene under spm. 2), og beregn konsernets årsresultat før og etter minoritetsinteresser.

- 4) Ved eliminering av urealisert intern fortjeneste kunne elimineringen vært henført til selgende selskap. Forklar kort hvordan dette hadde påvirket konsernregnskapet.

Oppgave 2 (60 %)

A. Varige driftsmidler

Hva menes med dekomponering av anskaffelseskostnaden for et varig driftsmiddel, og hvorfor benyttes denne metoden?

B. Periodisk vedlikehold

Drøft ulike metoder for regnskapsføring av periodisk vedlikehold.

C. Oppryddings- og fjerningsutgifter

Forklar forskjellen mellom oppryddingsutgifter og fjerningsutgifter, og gjør rede for hvordan slike utgifter skal regnskapsføres.

D. Varelager

1. Forklar hvordan varer i arbeid skal verdsettes, og beskriv eventuelle unntaksbestemmelser for små foretak.
2. Hvordan framkommer en ukuransnedskrivning av varelageret i resultatregnskapet?

E. Kundefordringer

Hvilke regler gjelder for regnskapsføring av kundefordringer i utenlandsk valuta?

F. Leieavtaler (leasing)

1. Forklar hvordan en operasjonell leieavtale skal regnskapsføres.
2. Forklar hvordan en finansiell leieavtale skal regnskapsføres.

G. Garantier og serviceavtaler

Drøft den regnskapsmessige behandlingen av garantiordninger og serviceavtaler.

